

Concept-verslag

Commissie Ruimte, Wonen en Klimaat (RWK)

Datum commissievergadering	:	15 maart 2021
Commissievoorzitter	:	Dhr. E. Jensen
Commissie-adviseur	:	Dhr. E. Krijgsman
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 3288 / krijgsmene@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter:		: dhr. E. Jensen
Commissiegriffier:		: dhr. E. Krijgsman
Leden van de commissie:	CDA	: mw. W. van Anel, dhr. N. Wijmenga
	CU	: mw. E.T. Kaper-Hartenberg
	D66	: dhr. E. Kanik, dhr. B. Vink
	JA21	: dhr. D.J. van den Berg
	FvD	: dhr. J. Dessing
	GL	: mw. A. Gielen, mw. T. van Wijnen
	PvdA	: mw. A. de Vries, dhr. L. voskuil
	PvdD	: dhr. J. Hollebeek, dhr. F. Zoon
	SP	: dhr. E. Smaling, mw. R. Alberts
	VVD	: mw. Kaamer van Hoegee, dhr. J. van Gilse
	PVV	: dhr. N. Kaptheijns
	50plus/PvdO	: mw. W. van Soest
	DENK	: dhr. E. Mangal
Gedeputeerden:	dhr. Stigter, dhr. Loggen	

Afwezig: Fractie Baljeu, M. Steeman (voorzitter)

Notulist mw. H. Mutsaerts (Moneypenny)

Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, Strategische Agenda, lijsten moties en toezeggingen en C-agenda
3. Inspreekhalftuur
4. Rondvraag gedeputeerde Loggen (portefeuilles Ruimte en Wonen)

- 35 5. B-Agenda Klimaat en Energie
- 5.a. Energie: Voornemen tot aanwijzing stimuleringsgebied zonne-energie ten 19:30 zuiden van Zwanenburg (B-agenda RWK 15-03-2021)
- 5.b. Energie: PBL Analyse concept-RES Nationaal Programma RES (C-agenda RWK 20:10 15-03-2021 – op verzoek van JA21 naar B-agenda)
- 40 5.c. Energie: Advies Pels Rijcken over de RES (C-agenda RWK 15-03-2021, op verzoek van SP naar B-agenda)
6. Rondvraag gedeputeerde Stigter (portefeuilles Ruimte en Wonen)
7. Sluiting
8. C-Agenda Ruimte en Wonen (ter kennisname)
- 8.a Wonen: Woonakkoord Zuid-Kennemerland/IJmond (C-agenda RWK 08-03- 2021)
- 45 8.b Stand van zaken Regionale Ontwikkelagenda Noord-Holland (C-agenda M&B – leidend- 22-03-2021 en C-agenda RKW 15-03-2021)
9. C-Agenda Omgevingsverordening (ter kennisname)
10. C-Agenda Klimaat en Energie (ter kennisname)
- 10.a Energie: Nieuwsbrief Nationaal Programma RES – editie februari 2021 (C- agenda RWK 15-03-2021)
- 50 10.b Energie: Overzicht Bijeenkomsten RES 1.0 in Noord-Holland Noord (C-agenda RWK 15-03-2021)
- 10.c Energie: Raads- en Staten- informatiebrief RES NHN – 15-02-2021 (C-agenda RWK 15-03-2021)
- 55 10.d Financiën / co2: Brief GS inz. voortgang ontwikkeling impact analyse (C- agenda cie NLG en RWK 15-3-2021 en EFB en M&B 22-3-2021; cie EFB leidend).
- 10.e Energie: Aanvraag opsporingsvergunning geothermie Amsterdam e.o. (C- agenda RWK 15-03-2021)
- 60 10.f Energie: Ingekomen mail over Bio brandstof centrale Diemen (C-agenda RWK 15-03-2021)
11. C-agenda Algemeen
- 11.a MRA: Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht – editie 46 (C-agenda alle commissies maart)
- 11.b Europa: Brief GS aan PS inz. Rapportage Europese samenwerking Randstadprovincies (C-agenda alle commissies maart 2021)
- 65 11.c IPO: IPO Meerjarenraming 2022-2024 (zie vraag aan leden PS in nieuwsmail van 3 maart 2021; C-agenda's NLG en RWK 15-3-2021 en EFB en M&B 22-3- 2021)

70

75

80

85

90

95

100

105

110

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de digitale commissievergadering om 18.45 uur. Er is een afmelding ontvangen van dhr. Steeman, voorzitter, omdat hij thuis in quarantaine zit. Dhr. Jensen, vicevoorzitter, vervangt hem. De spreektijdenregeling conform het Amsterdamse model wordt toegelicht. In september organiseert de PARK een dag Ruimtelijke Kwaliteit Noord-Holland. Inmiddels heeft zich al een aantal leden aangemeld als coreferent. Leden die een bijdrage willen leveren, kunnen zich melden bij de griffier.

120

2. Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, Strategische Agenda, lijsten moties en toezeggingen en C-agenda

De **voorzitter** constateert dat het verslag van de vergadering van 8 februari 2021, de strategische agenda en de C-agenda ongewijzigd worden vastgesteld. In juni wordt een extra uitloopvergadering voor de bespreking van de RES 1.0 gepland. Aan de agenda voor vanavond is op verzoek van de SP B-agendapunt 5.c. toegevoegd.

125

Dhr. **Kanik** (D66) stelt voor om de bespreking van de agendapunten 5.b en 5.c om te draaien, want de antwoorden van GS op schriftelijke vragen van de SP dragen wellicht bij aan een betere discussie over agendapunt 5.b.

130 Dhr. **Vink** (D66) refereert aan de discussie over datacenters. Dit onderwerp is inmiddels aan de orde gesteld in de commissie NLG, maar het lijkt beter om dit onderwerp toe te wijzen aan één commissie teneinde versnippering van de bespreking te voorkomen. **De voorzitter wordt verzocht met de agendacommissie te bespreken aan welke commissie dit onderwerp wordt toegewezen. De voorzitter zegt dit toe.**

135 Dhr. **Van den Berg** (JA21) stelt voor beide punten, 5.b en 5.c, gezamenlijk te bespreken. De **voorzitter** constateert dat de SP hiermee instemt, dus beide punten worden gezamenlijk besproken. De agenda wordt vastgesteld.

3. Inspreekhalftuur

140 De **voorzitter** meldt dat zich geen sprekers hebben aangemeld.

4. Rondvraag gedeputeerde Loggen (portefeuilles Ruimte en Wonen)

De **voorzitter** meldt dat er geen vragen zijn ingediend.

5. B-Agenda Klimaat en Energie

145 5.a. Energie: Voornemen tot aanwijzing stimuleringsgebied zonne-energie ten zuiden van Zwanenburg (B-agenda RWK 15-03-2021)

Mw. **Pfeiffer** spreekt in. "Mijn naam is Sandra Pfeiffer en ben woonachtig in Zwanenburg. Ik ben lid van de kerngroep Geen Mega Zonnepanelenpark Zwanenburg en wij proberen de bewoners zo goed mogelijk te informeren over het initiatief De Groene Energie Corridor. De gemeente Haarlemmermeer heeft Gedeputeerde Staten op 2 februari 2021 per brief gevraagd de procedure te starten voor het aanwijzen van een stimuleringsgebied zonne-energie langs de A9 ten zuiden van Zwanenburg, de locatie van de Groene Energie Corridor. Wij vragen u met klem dit niet te doen en hebben in onze brief van dinsdag 9 maart toegelicht waarom. De Groene Energie Corridor heeft aangegeven dat er uitgebreid is gesproken met de omwonenden om draagvlak te creëren. Dat is helaas niet geheel

150 juist. Enkel de bewoners van Zwanenburg die aan de rand van het dorp wonen, zijn uitgenodigd. Uiteindelijk hebben er 4 bijeenkomsten plaatsgevonden met ons inziens, een zeer lage opkomst met ca 30 personen. Veelal ook dezelfde personen die meerdere malen aan de bijeenkomsten hebben deelgenomen en daarnaast waren er ook mensen uit de politiek en vanuit de organisatie aanwezig. Voldoende maatschappelijk draagvlak is een belangrijke voorwaarde bij zo'n grootschalig project,

160 wat overigens één van de grootste zonneparken van Nederland zou worden. Dit heeft een enorme impact op de leef- en woonomgeving van Zwanenburg-Halfweg. Wij spreken namens ruim 1300 inwoners en vragen u ook om naar deze inwoners te luisteren. Naar aanleiding van een huis aan huis flyeractie eind februari hebben wij binnen 2 weken deze stemmen ontvangen via onze website www.geenmegazonnepanelenparkzwanenburg.nl. Met name de locatie, de omvang en de vrees voor

165 gezondheids- en veiligheidsrisico's van het park stuiten op veel weerstand. Daarnaast vindt men dat men niet gehoord wordt, aangezien men in 2017 ook heeft aangegeven dat dit initiatief niet vlakbij Zwanenburg gerealiseerd moet kunnen worden. Men voelt zich niet serieus genomen. Het ontbreekt absoluut aan aantoonbaar draagvlak voor de Groene Energie Corridor. De weerstand is groot en groeit nog steeds. Tot 14 mei 2020 lag het initiatief van de Groene Energie Corridor niet in het zoekgebied. Middels een amendement is deze locatie wel terechtgekomen in het zoekgebied. In de raadsessies van 7 en 14 mei 2020 werd beaamd dat er een lobby heeft plaats gevonden. Inwoners van Zwanenburg-Halfweg waren hier niet van op de hoogte en hebben hier niet over kunnen participeren. Men was totaal niet geïnformeerd, maar er wordt wel gezegd dat dit het zoekgebied is waarover men heeft mee kunnen participeren. Dit deel van het zoekgebied is overigens nog niet

175 opgenomen in de RES. Het oorspronkelijke zoekgebied, de zonnecarré, was een vierkant ten zuiden van de A9, tussen de 4e en 5e start- en landingsbaan van Schiphol, met een omvang van ca 1000

ha. Daar is destijds door gemeente Haarlemmermeer over nagedacht. Dit gebied kreeg de voorkeur van de beleidsmakers en verantwoordelijke wethouders en is tevens als voorkeur van de burgers uit de bus gekomen naar aanleiding van een aantal door de gemeente georganiseerde participatiesessies eind 2019. Nog voor het vaststellen van het beleid is er ruimte gecreëerd voor dit initiatief van de Groene Energie Corridor en dat terwijl het oorspronkelijke zoekgebied met ook potentiële initiatiefnemers met ruim 1000 ha groot genoeg is. Wat opvalt aan het verzoek dat de gemeente Haarlemmermeer nu indient tot aanwijzing van stimuleringsgebied, is dat een van de grenzen van dit gebied buiten de grenzen van het amendement valt. Het zoekgebied ligt op 600 m van de bebouwde kom en niet zoals de gemeente stelt op 800 tot 1000 m. Er is door de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling de suggestie gedaan om het deel ten noorden van de A9 uit te breiden, omdat het er nu versnipperd uitziet. Dus nog meer hectaren in de zonnepanelen en dat allemaal in de voormalige bufferzone, nu Bijzonder Provinciaal Landschap en vooral het laatste stukje echt groen bij Zwanenburg. Wij vragen u om naar het oorspronkelijke zoekgebied te kijken en niet naar het geamendeerde zoekgebied en vooral dus ook om nu niet over gaan tot aanwijzing van het stimuleringsgebied. Participatie en maatschappelijk draagvlak lijken een wassen neus en dat is ook het onderwerp van de brief die wij uw commissie gestuurd hebben en waarin we uitleggen waarom wij vinden dat er een soort omgekeerd beleid gevoerd lijkt te worden. Eerst een project en dan beleid in plaats van andersom. De functie van de groene bufferzone, nu BPL, gaat bij realisatie van dit gebied geheel verloren. De bufferzone is er immers niet voor niets. In dit specifieke deel van de bufferzone is al heel veel opgeofferd voor het algemeen belang: Rijksweg A9, Rijksweg A5, Polderbaan, waterzuivering, dus luister naar de inwoners. Maatschappelijk draagvlak is belangrijk. Wij zijn ons bewust van de noodzaak van een energietransitie, maar zijn wel kritisch hoe en op welke plaatsen dit gaat gebeuren. Er moet een goede evenwicht zijn tussen energie opwekken en de leefbaarheid in dit toch al zwaar gehinderde stukje. Namens alle bewoners die een tegenstem hebben gegeven, wil ik u bedanken voor uw tijd en aandacht. Wij hopen dat de provincie dit evenwicht goed bewaakt en blijft bewaken en zich realiseert dat wanneer zij instemt met dit gebied er voorbij gegaan wordt aan participatie, draagvlak, leefomgeving en akkerbouw verandert naar industrieel."

Dhr. **Van den Berg** (JA21) ondersteunt het pleidooi van de inspreker van harte. Wat had er moeten gebeuren om de bewoners wel het gevoel te geven dat zij gehoord zijn?

Mevrouw **Pfeiffer** meldt dat het amendement waarmee het zoekgebied is gewijzigd in een andere locatie, binnen een week is opgesteld en aangenomen. Het bewonersinitiatief is niet geconsulteerd en dat voelt niet prettig.

Dhr. **Van den Berg** (JA21) concludeert dat de provincie deze groep bewoners dus had moeten betrekken bij het lobbywerk.

Dhr. **Dessing** (FvD) vraagt of de gemeente proactief met de groep contact heeft opgenomen met het oog op de participatie.

Mw. **Pfeiffer** is niet door de gemeente Haarlemmermeer benaderd, hoewel de gemeente wel op de hoogte was van het bestaan van het bewonersinitiatief.

Mw. **Kaper** (CU) vraagt naar de oorzaak van de lage opkomst bij de informatieavonden.

Mw. **Pfeiffer** antwoordt dat enkel de bewoners aan de rand van het dorp zijn geïnformeerd. Zij konden zich aanmelden voor deze avonden maar dat gold niet voor de overige bewoners. Alleen de aanmelders waren op de hoogte van de wijziging die op het laatste moment plaatsvond van een fysieke naar een digitale bijeenkomst. Wel zijn er extra bijeenkomsten georganiseerd, maar dat moest men via, via horen want de bewoners zijn niet geïnformeerd. Er heeft wel een artikel in de Hoofddorpse Courant gestaan, maar dat wordt niet door iedereen gelezen omdat die krant niet overal wordt bezorgd.

- 225 Dhr. **Mangal** (DENK) vraagt een toelichting op de veronderstelde gezondheidsgevaaren.
Mw. **Pfeiffer** is van mening dat er onderzoek gedaan moet worden naar de gezondheidsaspecten van een dergelijk groot zonnepark in een bewoond gebied vlakbij Schiphol, want ook een windmolenpark brengt gezondheidsrisico's met zich mee. Ook kan er geluidshinder ontstaan. Tot nu toe is daar
230 geen onderzoek naar gedaan of indien er wel onderzoek is gedaan, dan zijn de resultaten niet openbaar gemaakt.
Mw. **Gielen** (GL) vraagt of mw. Pfeiffer aanwezig was bij de participatiebijeenkomsten in november.
Mw. **Pfeiffer** is twee keer aanwezig geweest. Er is een presentatie gegeven over het plan en de landschappelijke inpassing waarvoor de aanwezigen wel adviezen mochten geven, maar er was geen mogelijkheid om een algemene inbreng te leveren.
- 235 Dhr. **Kanik** (D66) heeft van de initiatiefnemers gehoord dat de kerngroep meermaals is uitgenodigd voor een constructief gesprek, maar de kerngroep zou hebben aangegeven daar geen behoefte aan te hebben. Hoe verhoudt dit zich tot het standpunt van de kerngroep dat zij niet benaderd is?
Mw. **Pfeiffer** is voorafgaande aan dit initiatief niet benaderd, maar recent heeft zij wel gesproken met twee initiatiefnemers en dat was het eerste gesprek met de kerngroep.
- 240 Mw. **De Vries** (PvdA) vraagt op welk moment de bewoners zijn geïnformeerd. Waarom voelde mw. Pfeiffer zich niet vrij om in te spreken op de informatiebijeenkomst?
Mw. **Pfeiffer** meldt dat na het amendement in september de directe bewoners aan de rand van het dorp een brief hebben ontvangen en later zijn de overige bewoners via de sociale media of de lokale krant geïnformeerd maar niet persoonlijk uitgenodigd. Er was geen mogelijkheid om in te spreken,
245 er kon enkel gereageerd worden op de landschappelijke inpassing. Er zijn wel kritische vragen gesteld, maar er is niet echt veel aandacht aan besteed.
Mw. **Van Andel** (CDA) vraagt of er inmiddels duidelijkheid is ontstaan over de mogelijkheid van financiële participatie door bewoners.
Mw. **Pfeiffer** meldt dat de initiatiefnemers samen met een werkgroep een plan hebben bedacht, maar
250 dat is een onderwerp dat niet echt leeft bij de inwoners van Zwanenburg.
- Dhr. **Kanik** (D66) leest in de stukken dat er goed nagedacht is over de plannen en dat het inpassingsplan, participatie en het ecologisch beheerplan goed meegenomen zijn. De Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) oordeelt dat dit plan kan dienen als voorbeeld voor
255 andere zonneparken en dat advies wordt ondersteund. In een gesprek met belanghebbenden kwam een positief beeld naar voren dat misschien nog positiever kan worden, zoals door het opvolgen van de kritische noten van het ARO-advies. Inmiddels is al besloten om de ruimte tussen de zonnepanelen te verbreden om planten meer ruimte te geven en bijen te introduceren voor de biodiversiteit. Een van de kritiekpunten is dat de positionering van de deelgebieden te versnipperd is
260 omdat RWS en de provincie hun gronden niet vrijgeven, RWS bezit ter plaatse ongeveer 30 ha en de provincie 15 ha. Hoe kijken GS hiernaar en is men met RWS in gesprek hierover? Het mag niet zo zijn dat de provincie een obstakel vormt bij het gezamenlijke streven van overheden naar hoge ambities.
Dhr. **Dessing** (FvD) constateert een discrepantie tussen het standpunt van de bewoners en het doel van het plan. De bewoners hebben geen inspraak gehad over de realisatie van zonneparken. Hoe ziet
265 D66 het participatietraject?
Dhr. **Kanik** (D66) heeft met betrokkenen gesproken en heeft een toelichting ontvangen op het participatieproces. Het plan ligt 600 m van het dorp en de zonnepanelen zijn niet zichtbaar voor de bewoners, de entree van het dorp blijft vrij van panelen, de biodiversiteit wordt gestimuleerd en er komt een recreatieplek, allemaal aspecten die bewoners hebben voorgedragen en die gerealiseerd
270 worden. Er zullen altijd tegenstanders blijven van dergelijke plannen, want niet iedereen kan tevreden gesteld worden. De gemeente heeft er alles aan gedaan om de participatie aan te wakkeren,

via social media en publicaties in kranten. De energietransitie met wind- en zonneparken wordt vormgegeven door middel van participatie en dat is ook bij dit plan het geval geweest.

275 Mw. **Van Soest** (50plus/PvdO) vraagt hoe dit plan zich verhoudt tot de problemen met de woningbouw en flora en fauna. Is dit allemaal onderzocht en meegenomen in het plan?

Dhr. **Kaptheijns** (PVV) heeft grote bezwaren tegen dit park, dat is al vele jaren duidelijk want de PVV heeft al vaak uitgelegd waarom men principiële tegenstander is van zonnepanelen, namelijk vanwege subsidies en landschapsvervuiling. Participatie is een wassen neus, hij sluit zich in dat opzicht aan bij de vragen van JA21 en FvD, want er zijn geen mogelijkheden geweest voor de bewoners om het project te wijzigen of af te wijzen. Hierdoor bestaat er nog steeds veel weerstand bij de bewoners. Er zijn geen grote draagvlakonderzoeken uitgevoerd, noch is de mogelijkheid aangeboden voor een referendum waarvoor de gemeente Haarlemmermeer nota bene een verordening heeft opgesteld. Dat is een gemiste kans.

285 Dhr. **Zoon** (PvdD) meldt dat op 5 maart 2012 een motie is aangenomen en die wordt nu eindelijk uitgevoerd door te voorzien in de energiebehoefte van en rond Schiphol met oog voor vliegveiligheid. De provincie hanteert vooral een schietbeleid over een strook van 20 km rond Schiphol, waardoor in naam van de vliegveiligheid ruim 25.000 ganzen zijn gedood. Daarom is de PvdD positief over dit stimuleringsgebied. De provinciale gronden en de gronden van RWS zijn nu uitgesloten. Kunnen deze toegevoegd worden aan het stimuleringsgebied? Welke rol spelen GS bij de vergunningverlening en kunnen de initiatiefnemers hierbij ondersteund worden?

290 Mw. **Van Andel** (CDA) leest in de stukken veel informatie over de geldende criteria zoals de landschappelijke inpassing, een beperkte impact op het leefgebied van omwonenden, kwaliteit participatieproces, kosten en baten en ecologische effecten. Dit plan is een duidelijke verbetering van het eerdere plan voor Zwanenburg, maar niettemin moet terughoudend worden omgegaan met het gebruik van agrarische grond voor zonneweiden, hoewel een gedeelte van het gebied onvruchtbare grond is. Het totale gebied omvat 100 ha terwijl in het beleid een maximum van 25 ha is vastgelegd. De afwijkingsbevoegdheid van het beleid zou bij PS moeten liggen en niet bij GS, want grootschalige projecten zijn toch uitgesloten van BPL? Kleinschalige projecten zijn mogelijk wanneer zij de kernkwaliteiten niet aantasten. Daarom is de vraag waarom het wel mogelijk is om 100 ha zonnepanelen in BPL aan te leggen terwijl er niet meer dan 11 woningen gebouwd mogen worden in BPL.

Dhr. **Zoon** (PvdD) merkt op dat in de Omgevingsverordening 2020 voor dit gebied de mogelijkheid van zonneparken is opgenomen.

305 Mw. **Van Andel** (CDA) constateert dat dit gebied is ingetekend als BPL. Daarom de vraag waarom in BPL wel een zonnepark wordt toegestaan en geen grote aantallen woningen. Op voorwaarde dat voor BPL overal maatwerk wordt toegepast, kan worden ingestemd. Het is wederom onduidelijk hoe de participatie is vormgegeven en wat hieronder wordt verstaan, maar de bewoners moeten in ieder geval de mogelijkheid krijgen tot financiële participatie. GS en de initiatiefnemers moeten wachten tot het moment dat er meer mensen over de streep zijn getrokken.

310 Mw. **Gielen** (GL) is positief over dit initiatief en het aanwijzen van het stimuleringsgebied met mogelijkheden voor financiële participatie door burgers, een belangrijk aspect voor draagvlak. Zij sluit aan bij de vragen over het toevoegen van provinciale en RWS-gronden. Goed dat er extra aandacht wordt besteed aan biodiversiteit.

315 Dhr. **Dessing** (FvD) vindt het heel bijzonder hoe participatie in dit project door diverse partijen wordt geïnterpreteerd. De Groene Energie Corridor heeft een participatieplan voorgelegd aan een beperkt aantal betrokkenen en inwoners en dat gebeurt bij heel veel plannen. Deze verdeel- en heerspolitiek heeft ertoe geleid dat een belangrijke bewonersgroep niet actief is gehoord, terwijl de participatieplicht bij de start van een project is opgenomen in de nieuwe Omgevingswet die per 1 januari 2022 van kracht wordt. Men overweegt in de PS-vergadering een motie in te dienen over het

- 320 vormgeven van participatie en om bewoners vanaf het begin van het project te betrekken. Het
aanwijzen van het zoekgebied als stimuleringsgebied mist feitelijke en juridische grondslagen. Hij
verwijst naar een brief van GS van 13 februari 2017 over de uitkomsten van het onderzoek naar
aanleiding van motie 31, maatwerk voor zonne-energie in bufferzones, waarin GS stellen dat
325 “grondgebonden zonopstellingen niet samengaan met belangen die samenhangen met het
bufferzonebeleid. Het is niet passend om ruimte te bieden aan opstellingen voor zonne-energie
zonder af te doen aan het lokale draagvlak en de kwaliteit van het Noord-Hollands landschap. Deze
stelling geldt ook voor de bufferzone Haarlemmermeer. Ook overwegingen over de vliegveiligheid
vormen geen reden om voor de bufferzone van deze conclusie af te wijken.” Men is zeer bezorgd
over het participatietraject en daarom stelt FvD een vervolgbespreking voor, zodat de participatie
330 eerder in het traject wordt vormgegeven en bewoners worden gehoord.
Dhr. **Zoon** (PvdD) citeert uit de Omgevingsverordening: “Voor dit open gebied geldt dat de
ruimtelijke ontwikkelingen zoals het opwekken van zonne-energie, geen aantasting zijn als ze onder
ooghoogte blijven en zolang ze grootschalig en eenduidig van karakter zijn.” Dit was dus vorig jaar
al bekend bij het opstellen van de Omgevingsverordening.
- 335 Dhr. **Dessing** (FvD) vindt het belangrijk dat de inwoners degelijk geïnformeerd worden door een
actieve inzet en communicatie door provincie en gemeente.
Mw. **Kaper** (CU) vraagt zich af wanneer de uitvoering van de participatie zou voldoen aan de eisen
van FvD, want de bewoners zijn wel geïnformeerd, op bijeenkomsten en met een artikel in de krant.
Dhr. **Dessing** (FvD) heeft een voorkeur voor een referendum bij belangrijke onderwerpen, zodat alle
340 bewoners worden betrokken. De kerngroep had op zijn minst uitgenodigd kunnen worden door de
gemeente om inbreng te geven en dat is niet gebeurd.
Mw. **De Vries** (PvdA) is positief over het verzoek van de gemeente aan GS. De bewonersavonden
hebben voorafgaande aan dit verzoek plaatsgevonden, dus de inbreng van omwonenden is
meegenomen. Hoe kijken GS naar de participatie in dit project en hoe wordt dit meegewogen?
345 Waarom wordt afgeweken van de 25 ha en wordt uitgegaan van 100 ha?
Mw. **Kaper** (CU) is positief over het plan, er is maatwerk aangeboden juist voor de grote oppervlakte
van 100 ha voor zonneakkers in de omgeving van Schiphol. De initiatiefnemers worden eigenaar van
de grond en bieden ruimte voor financiële participatie door omwonenden. Ook wordt de
biodiversiteit bevorderd. Via een motie is recent verzocht om onderzoek te doen naar de ervaringen
350 van bewoners bij de participatietrajecten in de RES. Zijn de resultaten al bekend? Hebben GS
onderzocht hoe technologische ontwikkelingen voor zonneakkers op lange termijn toegepast
kunnen worden?
Mw. **Kaamer van Hoegee** (VVD) stemt in met het voorstel. De documenten tonen aan dat aan alle
eisen is voldaan. Aan veel bezwaren van bewoners wordt gehoor gegeven, maar toch bestaat het
355 gevoel dat er niet goed geluisterd is en dat het participatietraject niet goed is uitgevoerd, hoewel het
nooit mogelijk is om iedereen tevreden te stellen. Wellicht wordt de verwarring veroorzaakt doordat
voor de omgeving het verschil tussen participatie en inspraak onduidelijk is.
Dhr. **Van den Berg** (JA21) vraagt hoe belangrijk de VVD de betaalbaarheid van de energietransitie
vindt. De VVD kiest met name voor zonneparken, maar hoe kan de betaalbaarheid worden
360 gegarandeerd gezien de hogere kosten in vergelijking met windmolens.
Mw. **Kaamer van Hoegee** (VVD) is van mening dat de energietransitie betaalbaar moet zijn. De
tweede vraag ligt vandaag niet ter discussie voor.
Mw. **Van Andel** (CDA) vraagt zich af of alvorens het plan goed te keuren, het misschien beter is om
eerst de financiële participatie te borgen zodat meer mensen het project gaan ondersteunen.
365 Mw. **Kaamer van Hoegee** (VVD) leest in de documenten dat het participatietraject goed verlopen is en
daar kan zij zich goed in vinden, hoewel er altijd tegenstanders zullen blijven. Hoe kijken GS naar
het verschil tussen inspraak en participatie? Deze terminologie leidt tot veel verwarring, zo lijkt het.

De schriftelijke vragen van de VVD over participatie en de consequenties van BPL zijn helaas nog niet beantwoord door GS, dus de antwoorden kunnen niet in de discussie betrokken worden. De
370 initiatiefnemers staan aan de lat voor het borgen van de financiële participatie die zou kunnen bijdragen aan het draagvlak, maar het is niet duidelijk of dat ook voor dit project zou gelden. Dhr. **Van den Berg** (JA21) benadrukt dat er momenteel een tekort bestaat van meer dan 400.000 woningen en desondanks wil de coalitie VVD, GL, D66 en PvdA in Zwanenburg schaarse gronden volleggen met zonneparken. Experts hebben zich uitgesproken over een voorkeur voor
375 zonnepanelen op daken in plaats van op land. Met dit plan wordt het gehele gebied voor 25 jaar op slot gezet, dus ook bij lagere overlast van Schiphol in de toekomst kunnen hier geen woningen gebouwd worden. Overigens heeft JA21 een voorkeur voor landbouw op deze gronden in plaats van zonneparken, dus de vraag is hoe de keuze voor zonneparken in dit gebied eigenlijk tot stand is gekomen. In plaats van zonneparken aan te leggen kunnen zonnepanelen beter op daken worden
380 geplaatst, hoewel hier ook de nodige problemen een rol spelen, zoals het toenemen van de verzekeringskosten en noodzakelijke technische aanpassingen van dakconstructies vanwege onvoldoende draagkracht. Hoe kijken GS en andere partijen naar de tegenstrijdigheid tussen zonnepanelen op land en de problemen van zonnepanelen op daken? JA21 wil de grond beschikbaar houden voor landbouw en woningbouw, maar als er toch zonnepanelen worden afgedwongen, dan
385 bij voorkeur op daken. Zonne-energie maakt de energietransitie nog duurder, dus het college moet wel eerlijk zijn over de hiermee samenhangende (netwerk)kosten. Welk verhaal wordt de inwoners voorgelegd?

Dhr. **Smaling** (SP) meent dat dit gebied wel in aanmerking komt voor zonneparken, hoewel het streven is om deze parken te vermijden en zonnepanelen op daken aan te leggen. Kunnen GS
390 gedetailleerd reageren op de bijdrage van de inspreker?

Dhr. **Mangal** (DENK) sluit zich aan bij deze vraag. Graag meer informatie over de 3% waardedaling van woningen die op een afstand van minder dan 1 km van de zonneakker liggen. In het voorstel wordt gesproken over 50 en 150 m.

Gedeputeerde **Stigter** benadrukt dat met de energietransitie gezien de complexe processen,
395 lange termijnen samenhangen, want 9 jaar geleden lag dit plan al op tafel. Ondanks dat er veel tijd voor nodig is, moet nu ingezet worden op een versnelling hoewel die niet ten koste mag gaan van de participatie. Zijn indruk is dat ook in dit project sprake is geweest van een goede participatie, gericht op alle inwoners en vanuit verschillende invalshoeken. Dit proces heeft geleid tot aanpassing van het plan en een breed aangenomen amendement door de gemeenteraad van
400 Haarlemmermeer. Er zullen altijd tegenstanders blijven, ook omdat mensen verschillende meningen hebben over de energietransitie en over het realiseren van dergelijke parken nabij de leefomgeving. Dit betekent echter niet dat het participatieproces niet goed is vormgegeven. De ARO geeft een positief advies met een aantal aanbevelingen, zoals het vergroten van de afstanden tussen panelen vanwege het ecologische effect en meer ruimtelijke samenhang met
405 aangrenzende gebieden die in eigendom zijn van RWS en de provincie. Momenteel wordt samen met RWS onderzocht of en waar een bijdrage geleverd kan worden met de beschikbare gronden, die indertijd overigens voor een andere reden zijn aangekocht. Er kunnen geen woningen worden gebouwd in de nabijheid van Schiphol, dat is niet toegestaan. Er is een ecologisch beheerplan opgesteld voor het gebied, hetgeen ook heeft geleid tot aanpassingen van het plan. Gezien de
410 kernkwaliteit van dit BPL – behoud van openheid – zijn zonnepanelen op ooghoogte mogelijk. Het park ligt hier voor een termijn van 25 jaar en dat geldt niet voor woningbouw. Na afloop van de termijn van 25 jaar gaat de grond weer terug naar de agrariërs en dat is bij woningbouw niet mogelijk. Zodra een omgevingsvergunning is afgegeven, start de beroepsprocedure waarin belanghebbenden beroep kunnen instellen. Naast inspraak over de plannen, is ook inspraak
415 mogelijk geweest over de locatie. Financiële participatie is opgenomen in het plan en die

420 mogelijkheid wordt momenteel samen met de werkgroep uitgewerkt. Het huidige college heeft afstand genomen van het beleid van 2017 en heeft in de huidige verordening de regels aangepast. Daarmee is de tegenstrijdigheid vervallen. GS zijn positief over clustering van de gebieden, daarom is afstand gedaan van het maximum van 25 ha. Naast zonnepanelen zijn ook windmolens van belang voor de energietransitie. In de RES wordt uitgegaan van windmolens en zonnepanelen op daken, maar soms zijn bouwkundige ingrepen nodig voor aanpassing van daken. Ook de kosten van aansluiting van zonnepanelen op daken zijn relatief hoog.

Dhr. **Van den Berg** (JA21) vraagt of GS het ermee eens zijn dat juist voor kernenergie gekozen moet worden; daarmee worden alle problemen van panelen op daken voorkomen.

425 Gedeputeerde **Stigter** heeft in zijn bijdrage niet gesproken over kernenergie. De panelen liggen voor een deel op ongeveer 750 en voor een deel op 1.500 m afstand van de eerste woningen van Zwanenburg. De gemeente en de initiatiefnemers zijn aanspreekbaar op eventuele waardedaling van woningen in de nabijheid. Bij elk ruimtelijk initiatief kan bij schade een beroep worden gedaan op de planschaderegeling conform de Omgevingsvergunning.

430 *Tweede termijn*

Mw. **Van Andel** (CDA) vindt het moeilijk uitlegbaar dat er geen woningen in BPL gebouwd mogen worden maar dat een groot zonnepark van 100 ha wel wordt toegestaan. Gaan GS nog extra
435 voorwaarden stellen aan hun goedkeuring en op welk moment vindt instemming plaats?

Mw. **Van Soest** (50plus/PvdO) sluit zich hierbij aan.

Dhr. **Zoon** (PvdD) herhaalt de vraag over mogelijke ondersteuning van de initiatiefnemers bij de vergunningverlening.

440 Gedeputeerde **Stigter** antwoordt dat het ARO-advies aandachtspunten benoemt die allemaal in het besluitvormingsproces zijn meegenomen. Deze worden kenbaar gemaakt aan de gemeente en de initiatiefnemers. De gemeente staat aan de lat voor de vergunningverlening maar de provincie zal indien daarom gevraagd wordt, ondersteuning aanbieden. Hij zegt toe PS te informeren over de voortgang van de mogelijkheid om provinciale en RWS-gronden toe te voegen aan het zonneparkgebied. Gebieden in BPL zijn bijzonder divers. In deze voormalige bufferzone
445 zijn de plannen voor een zonnepark op ooghoogte mogelijk omdat het open landschap behouden blijft.

5.b. Energie: PBL-Analyse concept-RES Nationaal Programma RES (C-agenda RWK 20:10 15-03-2021

450 op verzoek van JA21 naar B-agenda)

5.c. Energie: Advies Pels Rijcken over de RES (C-agenda RWK 15-03-2021, op verzoek van SP naar B-agenda)

455 Dhr. **Van den Berg** (JA21) stelt voor de gestelde doelen en het draagvlakproces in deze vergadering te bespreken. In veel gemeenten bestaat grote weerstand met name tegen het plaatsen van windturbines, niettemin houden bestuurders vast aan de gestelde doelen om in 2030 de eindstreep van 35 TWh te halen. Uit het rapport blijkt dat tot 2019 al 10 Terrawattuur (TWh) is gerealiseerd en dat er 18 TWh in de pijplijn zit. Inclusief de opbrengst in 2020 komt het totale opwekvermogen uit op 33 TWh. Hiermee zijn de doelen al behaald, maar in plaats van dat bestuurders rekening houden met de weerstand bij de inwoners, reikt hun ambitie nu tot 50 TWh. Hoe kan het dat partijen als VVD
460 en GL dit niet geagendeerd hebben, want een aantal windturbines en zonneparken in zoekgebieden zijn helemaal niet nodig. Het doel van 35 TWh is meer dan genoeg en daar moet het bij blijven, want de kosten lopen nu al de spuigaten uit. Hiervoor zal in PS een motie ingediend worden waarbij gerekend wordt op brede steun door PS.

465 Dhr. **Smaling** (SP) sluit zich aan bij de opmerkingen over het PBL-rapport. Door middel van een motie is besloten dat er 50% financiële participatie aangeboden moet worden, maar beide documenten tonen hierover tegenovergestelde standpunten. In een document wordt het zwaar aangeraden en in het andere staat vermeld dat dit wetstechnisch niet mogelijk is. Zijn de stukken wellicht te beleidsarm en is er wel participatiebeleid opgesteld? De rapporten spreken over instructieregels specifiek voor de RES, waarvan overigens niet zeker is of deze voldoen aan de SMB-richtlijn of aan 470 het Aarhusverdrag. Pels Rijcken stelt voor beleid voor financiële participatie op te stellen zodat wordt voldaan aan het Aarhusverdrag. Hoe kijken GS hiernaar? Ook netwerkefficiëntie is een belangrijk aspect. Hebben GS dit meegenomen?

Dhr. **Kanik** (D66) verwijst naar het BOT-overleg van een aantal weken geleden, waarin GS hebben 475 gemeld dat de huidige zoekgebieden meer ruimte bieden dan voor slechts 35 TWh, maar het is onbekend hoeveel zoekgebieden er netto zullen resteren in de RES 1.0 omdat er nog zoekgebieden afvallen en toegevoegd worden. Over netcapaciteit is eerder gesproken en er is een motie ingediend, maar over de warmtetransitie is nog veel onbekend, terwijl deze wel van invloed is op de RES.

Daarom wordt geadviseerd om in te zetten op een integrale benadering van warmtenet, gas en elektriciteit. Hoe kan in de praktijk voorkomen worden dat verschillende energiesystemen elkaar in 480 de weg zitten? Hoe kunnen deze geïntegreerd worden en welke rol speelt de provincie hierbij? Het participatietraject is juridisch complex en er bestaat onduidelijkheid over de bevoegdheden van GS en PS. Kan er op enig moment een presentatie gegeven worden over de mogelijkheden en onmogelijkheden van participatie in de RES? Helderheid hierover draagt bij aan een goede discussie.

Mw. **Van Soest** (50plus/PvdO) meldt dat 77% van de bewoners in Amsterdam-Noord – ongeveer 485 100.000 mensen – geen voorstander zijn van extra windmolens langs de A10. Een soortgelijke situatie speelt bij de Noorder IJplas. GS melden dat windmolens enkel geplaatst worden op locaties waarmee gemeenten en inwoners instemmen. Hoe wegen GS deze tegenstand bij de bewoners bij het loslaten van de provinciale 600 m-grens?

Dhr. **Kaptheijns** (PVV) wijst op de stelling bij de foto van februari 2021 die stelt dat een grote 490 hoeveelheid zonne-energie een extra belasting voor het netwerk betekent. De onderkant lijkt realiseerbaar in 2030, maar dat geldt niet voor de midden- en hogere waarden. Hij verwijst naar het verzoek van TenneT om een financiële bijdrage voor extra investeringen in het netwerk. Dit leidt tot een miljardeninvestering, aangezien TenneT de komende 3 tot 5 jaar elk jaar € 5 tot 6 miljard wil investeren in het hoogspanningsnet. De energietransitie staat niet alleen onder druk door de 495 gehanteerde tunnelvisie maar ook door grote onduidelijkheid over belangrijke zaken. De realisatie van de plannen is met de nodige onzekerheid omgeven, dat geldt ook voor het behalen van het doel van 35 TWh. Slechts 25 tot 30% van de regio's heeft inzicht in de projectkosten voor zon en wind en de helft heeft een globaal zicht op de maatschappelijke baten. Daarnaast zijn de effecten op natuur en landschap nog niet onderzocht en er komen steeds meer geluiden dat het maatschappelijk 500 draagvlak afneemt. Voorgesteld wordt om pas op de plaats te maken met het RES-proces. Pels Rijcken oordeelt dat met het participatieproces in de RES wordt voldaan aan het Aarhusverdrag, maar dat is logisch omdat de route van de RES al voor een groot deel is vastgelegd.

Dhr. **Hollebeek** (PvdD) heeft GS voorgesteld om in een informele setting nader te spreken over de RES om te voorkomen dat steeds weer wordt teruggekomen op maximale en minimale doelstellingen 505 waarmee men in dezelfde cirkel blijft zitten, namelijk zo hoog mogelijk inzetten of slechts het minimale realiseren. Bij de bewoners in Noord-Amsterdam bestaat de perceptie dat zij bedrogen zijn omdat het erop lijkt dat mondige GL-kiezers in andere gebieden onder druk van de verkiezingen hebben kunnen bereiken dat windmolens in andere gebieden worden geplaatst. Dergelijke beelden moeten voorkomen worden, want dat ondermijnt de energietransitie. Hij heeft de afgelopen weken 510 tientallen e-mails ontvangen van bewoners waarin zij hun angst benoemen voor grote windmolens van meer dan 150 m hoogte vlakbij woongebieden. Sommigen vragen om het afstandscriterium van

600 m opnieuw geldig te verklaren, maar daar is de PvdD geen voorstander van. Windmolens moeten namelijk zo min mogelijk overlast geven en burgers moeten de gelegenheid krijgen om in de eigen duurzame energiebehoefte te voorzien met kleine sociale windmolens, dus het uitgangspunt van de provincie dat minstens 50% van de nieuwe energieproductie op land in eigendom van de lokale omgeving tot stand komt, wordt ondersteund. Dit is een goede ontwikkeling evenals het aanleggen van zonnepanelen op daken. Nu wordt echter gesproken over windturbines van 200 m hoogte in de buurt van woonwijken, daarom dient de minimale afstand tot gevoelige bestemmingen zoals woningen, afhankelijk gemaakt te worden van de hoogte, dat laat ruimte voor maatwerk en dat neemt de zorgen bij inwoners weg. Per gebied moeten met het oog op energieopwekking de meest optimale opties voor de beschikbare ruimte worden afgewogen.

Dhr. **Wijmenga** (CDA) vraagt zich af of er een echte einddatum aan het RES-proces is verbonden. Windenergie is het goedkoopst per kWu, daarna komen zonneweiden en dan zonnedaken. Maar voor panelen op daken zijn vaak technische aanpassingen noodzakelijk waardoor de kosten toenemen. Hoe staat het dan met de doelmatigheid? Misschien zijn er binnen een aantal jaren betere opties beschikbaar om veel meer klimaatwinst te boeken.

Mw. **Gielen** (GL) vraagt aan GS of er vorderingen zijn geboekt bij het betrekken van groepen die tot op heden onvoldoende betrokken waren in het proces van de energietransitie en de RES, zoals de jongeren. Men deelt de zorgen van eerdere sprekers over de energie-infrastructuur. Hoe kijken GS hiernaar? Op sommige plekken vallen zoekgebieden af – mede door de steeds grotere weerstand in de maatschappij – maar daarvoor moeten wel andere gebieden weer toegevoegd worden. Het is belangrijk om goed voorbereid te zijn – door het aanwijzen van meerdere zoekgebieden – op de kans dat het doel van 49%-reductie in 2030 misschien naar 55% wordt verhoogd. Worden de vorderingen uit de PBL-analyse aangepast en wordt dit aspect meegenomen in route 35?

Mw. **De Vries** (PvdA) heeft recent gesproken met een vertegenwoordiger van IPO in de RES en die meldde dat voor 26 TWh aan energie in de RES is vergund aan duurzame energie. Dit zijn zware trajecten, dus nadat subsidie is verkregen is men er nog niet. Een mix van zon en wind op land en zee is noodzakelijk. Nu zijn de regio's en gemeenten aan zet om maatwerk te realiseren, dus zij verdienen het vertrouwen van de provincie. GS worden verzocht om PS te informeren over de ontwikkelingen omtrent de energie-infrastructuur waarvoor het Rijk en provincie actie moeten ondernemen. Met het oog op het draagvlak moeten met name jongeren betrokken worden, want zij hebben een eigen geluid dat ook in de RES tot uitdrukking moet komen. Daarnaast moet sprake zijn van inclusiviteit, zoals in Amsterdam-Zuidoost. Het zou goed zijn als GS helderheid bieden over de ambities in de RES en de mogelijkheid van financiële participatie.

Mw. **Kaper** (CU) is positief over de opbrengst van de RES'en die tot stand is gekomen in goede samenwerking met inwoners, overheden en bedrijven. Het is raadzaam de best mogelijke opties te benutten zodat de minder wenselijke opties geschrapt kunnen worden. Graag een reflectie van GS op procesparticipatie en financiële participatie voor het vergroten van draagvlak. Hoe kijken GS naar een nog actievere opstelling van bestuurlijke lagen in het proces? De verschillende energiesystemen moeten elkaar niet in de weg zitten maar moeten juist van elkaar kunnen profiteren.

Dhr. **Mangal** (DENK) leest in het antwoord van GS op schriftelijke vragen over datacenters dat het niet gaat om het verminderen van het aantal datacentra als middel voor het behalen van de klimaatdoelen. GS hebben de vraag blijkbaar verkeerd geïnterpreteerd, want er werd gevraagd op welke wijze de datacenters op het realiseren van de RES drukken.

Gedeputeerde **Stigter** meldt dat in het klimaatakkoord is afgesproken om voor 2030 minimaal 35 TWh nieuwe energie te realiseren, maar het mag zeker meer zijn en dat is ook belangrijk met het oog op een eventueel hogere toekomstige doelstelling, want het huidige klimaatakkoord is niet het einddoel. De 30 RES-regio's leveren gezamenlijk een goed resultaat waarbij de maximale variant zelfs uitkomt boven 50 TWh, maar gedurende het proces zullen in de uitwerking zoekgebieden

560 afkalven vanwege het ontbreken van voldoende draagvlak en/of vanwege de lange realisatietermijnen die met deze processen samenhangen. Vanwege de verwachte uitval van zoekgebieden komt het Planbureau uit op ongeveer totaal 38 TWh, men is niet pessimistisch maar ook niet euforisch over dit resultaat. Financiële participatie kan wel degelijk een belangrijke bijdrage leveren aan het vergroten van draagvlak voor de transitie, maar die participatievorm kan via het

565 bestuursrechtelijke spoor via het omgevingsinstrumentarium juridisch niet worden afgedwongen, zoals bij de GREX wel het geval is. Dat zal ook in de Omgevingswet te zijner tijd niet afdwingbaar zijn. Daarom moet deze participatie op andere wijze worden gestimuleerd en daartoe dient het beleidskader Financiële Participatie waarin voorbeelden en handreikingen worden gegeven om dit proces te stimuleren. Het is voor overheden zelfs mogelijk om anterieure overeenkomsten met de

570 initiatiefnemer af te sluiten. **De voortgang van het verwerken van mogelijkheden voor financiële participatie in het beleidskader zal geadresseerd worden in de technische briefing over de RES die gepland staat voor eind mei.** Pels Rijcken wijst op het grote belang van verankering van de RES, dit zal in de volgende verordening geborgd worden door middel van de Omgevingsvisie of via instructieregels in de Omgevingsvergunning of via een interbestuurlijk programma, dat helemaal bij

575 de geest van de Omgevingswet past. Het stappenplan wordt omarmd. De energie–infrastructuur en systeemefficiëntie vormen zeker uitdagingen, niet alleen voor de transitie, maar überhaupt voor het faciliteren van ruimtelijke economische ontwikkelingen. De knelpunten die TenneT en Alliander constateren in de RES, moeten beslist opgelost worden, maar de dominante factor is de noodzakelijke uitbreiding van de infrastructuur met het oog op de toenemende vraag naar

580 elektriciteit. Uitbreiding hiervan maakt het tevens mogelijk om meer stroom aan het net toe te voegen. Elk plan zal ondanks een goed participatieproces tot een zekere weerstand leiden, daarom moet een rechterlijke toetsing van plannen altijd mogelijk zijn. Het verschil tussen inspraak en participatie is dat inspraak inhoudt dat men als burger iets mag vinden van een overheidsplan en dat er een rechterlijke toetsing mogelijk is. Participatie speelt een rol bij voornemens van overheden

585 waarvoor burgers uitgenodigd worden om te reflecteren en verbeteringen van plannen voor te stellen. De gemeente staat het dichtst bij de burgers en als de gemeenteraad instemt met een plan, dan gaat de provincie uit van voldoende draagvlak en vindt geen provinciale toets van de participatie plaats. De afstanden tussen windmolens en woningen zijn opgenomen in landelijke regelgeving die leidend is, maar het blijft mogelijk dat er windmolens op een kortere afstand dan 600 m geplaatst

590 worden. Zoekgebieden zijn op dit moment nog niet definitief, eerst moeten onderzoeken plaatsvinden naar de algehele geschiktheid van een locatie. Dit proces kan ertoe leiden dat zoekgebieden afvallen. In het huidige Activiteitenbesluit onder de Wet milieubeheer die wordt doorgetrokken naar de Omgevingswet, wordt een windmolen gelijkgesteld aan verkeer of andere geluidsbepalende factoren. In dit kader worden de geluidsbelasting op de gevel, de hoogte van de

595 windmolen of van het rotorblad en de ondergrond afgewogen, want water draagt geluid veel verder. De geluidsnormering is bepalend en dominant voor de afstand tot woningen. Aangezien in 2030 35 TWh gerealiseerd moet zijn, moeten rond 2025 de projecten vergund zijn. Overal in Nederland vallen zoekgebieden af en vinden verkenningen naar nieuwe gebieden plaats. Daarom wordt elke twee jaar het proces herijkt, maar richting 2025 of 2026 zijn de RES'en klaar. Overigens is het RES–werkproces

600 positief ontvangen, reden om dit wellicht ook te gaan toepassen voor bijvoorbeeld de warmtetransitie in de gebouwelijke omgeving, een lastige opgave voor gemeenten. Verwacht wordt daarom dat de werkwijze van de RES gecontinueerd zal worden in de komende tijd. Met het oog op doelmatigheid moet constant gezocht worden naar een goede balans tussen draagvlak en kosten, hetgeen zal leiden tot optimalisatie van zoekgebieden. De jongerentafels hebben ambassadeurs

605 aangewezen die gekoppeld zijn aan de RES'en. In de stuurgroep van de RES NHZ van vrijdag jl. is de jongeren RES gepresenteerd en is het aanbod gedaan om alle raden en colleges te benaderen. Momenteel worden de adviezen van de jongeren beoordeeld om deze te kunnen betrekken in de

610 RES'en. Het toepassen van route 35 als escalatiemiddel is niet nodig. De communicatie zal in het
vervolgproces RES breder worden vormgegeven en de financiële participatie wordt onderdeel van het
beleidskader Financiële Participatie. De Taskforce Energie Infrastructuur zet zich in op de
energiesystemen met het oog op de wisselwerking tussen energie en gas. Er bestaat geen relatie
tussen de RES'en en de datacenters.

Tweede termijn

615

Mw. **Gielen** (GL) is blij dat GS oog hebben voor het meenemen van verschillende groepen. Worden
vooruitlopend op de mogelijke verhoging van de doelstelling naar 55% door Europa ter
voorbereiding al maatregelen genomen om deze ambitie vorm te kunnen geven?

Dhr. **Hollebeek** (PvdD) mist de aandacht voor lokale energieopwekking voor lokale behoeften.

620 Dhr. **Smaling** (SP) vraagt welke ontwikkelingen men kan verwachten tot 1 juli 2021 en de RES 1.0
zoals ten aanzien van het beleidskader en de efficiency van het netwerk.

Dhr. **Kanik** (D66) herhaalt de vraag over het stimuleren van de integraliteit tussen de RES-belangen,
windmolens en zonnepanelen en de warmtetransitie.

625 Dhr. **Van den Berg** (JA21) meldt dat in de PS vergadering van 14 december 2020 GS de motie voor
onderzoek naar thoriumcentrales hebben ontraden. Betekent dit dat kernenergie nu vrij baan heeft?
De **voorzitter** meldt dat deze vraag voorafgaande aan de volgende vergadering schriftelijk moet
worden voorgelegd, zodat GS het antwoord kunnen voorbereiden.

630 Gedeputeerde **Stigter** vindt het goed om zich voor te bereiden op een eventuele verhoging naar 55%,
maar daarvoor moet eerst een onderhandelingsronde met het Rijk gevoerd worden. In het rapport
van het ROB staat vermeld wat het huidige klimaatakkoord van de overheden vraagt, maar het Rijk
heeft nog niet toegezegd dat de kosten van de overheden gedekt zullen worden. Men bereidt zich
voor op deze discussie over het financiële kader. Lokale opwekking op kleine schaal is van belang
mede met het oog op het oplossen van een aantal infrastructurele problemen. Tot 1 juli zullen de
nodige stappen gezet worden voordat de RES'en 1.0 aan de gemeenteraden en Provinciale Staten ter
635 vaststelling worden voorgelegd. In regionaal verband wordt gefocust op optimalisatie. In generieke
zin is gestart met de Taskforce Energie-infrastructuur en dat is ook op landelijk niveau het geval
zodat tijdig kan worden gestart met ruimtelijke procedures om situaties zoals in Haarlemmermeer te
voorkomen. Dat is onderdeel van de planuitwerking. Desgevraagd zegt de gedeputeerde toe deze
situatie schriftelijk aan PS te doen toekomen maar wel met het verzoek om meer concrete vragen
640 voor te leggen.

Dhr. **Smaling** (SP) wil graag weten hoeveel aanvragen binnenkomen voor de omgevingsregeling MRA
en van wie deze afkomstig zijn. Waarover moeten voor 1 juli besluiten genomen worden door PS?
Hoe staat het met het stappenplan, instructieregels en financiële participatie? Verzocht wordt een
duidelijk tijdsplan voor te leggen.

645 Gedeputeerde **Stigter** verwijst naar de technische briefing over de RES en stelt voor om bij PS de
belangrijkste thema's te inventariseren.

Dhr. **Smaling** (SP) vindt dit een goed voorstel, maar stelt wel prijs op een duidelijk tijdspad.

Gedeputeerde **Stigter** zal ervoor zorgen dat dit aspect onderdeel wordt van de technische briefing
over de RES. In de RES 1.0 wordt nadrukkelijker de verbinding gelegd met de warmtetransitie, zowel
650 door de opname van de regionale structuurvisie warmte als onderdeel van de RES en met een
doorkijk naar andere gebieden die onderdeel vormen van het klimaatakkoord. Op dit moment zijn
gemeenten – naast de RES – al druk aan het werk met de visie Warmtetransitie. Het is overigens
mogelijk dat het warmteproces zich los van de RES, autonoom ontwikkelt. Dat is per gemeente
verschillend. Het is een stevige opgave, vooral voor kleine gemeenten. Daarom zijn in regionale
655 samenwerkingsverbanden Rijks- en provinciale overheden van belang voor het faciliteren en

ondersteunen van gemeenten. De kleinere gemeenten zijn in overleg met de provincie over een ondersteuningsstructuur vergelijkbaar met de RES, maar gericht op de warmtetransitie. Kernenergie speelt nu geen grotere rol dan voorheen.

660 **6. Rondvraag gedeputeerde Stigter (portefeuilles Ruimte en Wonen)**

Mw. **Van Soest** (50plus/PvdO) vraagt of er wetenschappelijke studies beschikbaar zijn over de negatieve gezondheidseffecten van windturbines op tiphoogte 100 m binnen 500 m van de woningen met een belasting van 42 decibel of hoger. Als deze windturbines in Amsterdam-Noord geplaatst worden, dan is sprake van een medisch experiment. Zijn GS hier bevreemd voor? In het
665 kader van de zoekgebieden wordt gesteld dat BPL Waterland zich in Amsterdam-Noord bevindt, maar in BPL zijn ruimtelijke ontwikkelingen enkel toegestaan wanneer de kernkwaliteiten niet worden aangetast.

De **voorzitter** verzoekt deze rondvraag vooraf schriftelijk in te dienen zodat GS een goed antwoord kunnen formuleren.

670 Mw. **Van Soest** (50plus/PvdO) zal haar vragen schriftelijk indienen.

7. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 21.45 uur.

675